

**Uudenkaupungin kaupunki
Kasvun ja oppimisen palvelut**

PERUSOPETUKSEN ILTAPÄIVÄTOIMINNAN TOIMINTASUUNNITELMA

Opetus- ja kasvatuslautakunta 18.3.2026

1. Toiminta-ajatus ja tavoitteet

Aamu- ja iltapäivätoiminnalla tarkoitetaan perusopetuslain (628/1998) mukaista perusopetuksen oppilaille suunnattua ohjattua toimintaa, jonka kokonaisuudesta kunta vastaa. Perusopetuslain mukaisesti Opetushallitus päättää aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteista ja keskeisistä sisällöistä antamalla toimintaa varten Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet (OPH:n määräys 19.1.2011).

Perusopetuslain mukainen aamu- ja iltapäivätoiminta on tarkoitettu ensimmäisen ja toisen vuosiluokan oppilaille sekä muiden vuosiluokkien 20 c ja 20 i §:ssä tarkoitetuille oppilaille (oppijakohtaisen tuen oppilaat). Kunnat päättävät toiminnan järjestämisestä ja sen laajuudesta. Aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestäminen ei ole lakisääteinen velvoite, vaan kunnat saavat itse päättää toiminnan järjestämisestä ja sen laajuudesta sekä perittävien maksujen määrästä. Mikäli toimintaa järjestetään, järjestämisessä on noudatettava Perusopetuslakia sekä Opetushallituksen päättämiä aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteita (v. 2011) ja kunnan sen pohjalta laatimaa toimintasuunnitelmaa. Toimintaan osallistuminen on lapselle vapaaehtoista. Aamu- ja iltapäivätoiminnan sijaan tai ohessa kunta voi järjestää koulun kerhotoimintaa tai erilaista harrastustoimintaa (esimerkiksi Suomen harrastamisen mallin mukaisesti).

Uudessakaupungissa järjestetään tällä hetkellä vain iltapäivätoimintaa. Toimintaa järjestetään 1.–2. vuosiluokan oppilaille erikseen määriteltujen valintakriteerien mukaan.

Uudenkaupungin kaupungin hallintosäännön 29 §:n mukaan opetustoimenjohtaja päättää iltapäivätoimintaan ottamisesta sekä myöntää maksuvapautuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan maksuista. Opetustoimenjohtaja on delegoinut päätöksellään 2.2.2021 § 7 toimivallan perusopetuksen rehtorille. Rehtorin tulee noudattaa toimivaltaa käyttäessään opetus- ja kasvatuslautakunnan voimassa olevia iltapäivätoimintaan liittyviä päätöksiä.

2. Sisällölliset painoalueet ja suunnittelun periaatteet

Iltapäivätoiminnan tehtävänä on lapsen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistäminen seuraavista näkökulmista:

- Lapsen vapaa-ajan toiminnan ohjaaminen
- Lapsen kasvun ja kehityksen tukeminen
- Lapsen koulunkäynnin ja oppimisen tukeminen
- Varhainen puuttuminen ja sosiaalinen vahvistaminen

Iltapäivätoiminnalla pyritään vähentämään lasten yksinäistä aikaa ilman turvallisen aikuisen läsnäoloa ja ohjausta koulupäivän jälkeen. Tavoitteena on tarjota lapselle monipuolista, virkistävää ja laadukasta toimintaa sekä sosiaalisen vuorovaikutuksen tilanteita.

Toiminta koostuu yksiköiden itsenäisesti järjestämistä leikeistä, peleistä, liikunnasta, musiikista, taide- ja käsityöharrastuksista, mediakasvatuksesta, lukemisesta ja vapaasta yhdessäolosta. Läksyjen lukemiselle järjestetään mahdollisuus, samoin lepoetkiin. Päivään sisältyy päivittäin myös ulkoilua.

3. Toimintapaikat

Uudessakaupungissa iltapäivätoimintaa järjestetään kaupungin omana toimintana Lokalahden, Kalannin, Hakametsän ja Saarniston kouluissa sekä Wintterin koulussa.

4. Toiminta-aika

Toimintaa tulee tarjota joko 570 tai 760 tuntia koulun työvuoden aikana, kullekin toimintaan osallistuvalla lapsella keskimäärin 3 tai 4 tuntia päivässä. Toimintaa voidaan järjestää arkipäivisin pääsääntöisesti klo 7–17.

Uudessakaupungissa iltapäivätoimintaa tarjotaan 570 tai 760 tuntia koulun työvuoden aikana. Iltapäivätoiminnan toiminta-aika on 12.00–16.30.

5. Toimintamaksu

Toimintamaksu saa olla 570 tunnin (3 h/pv) osalta enintään 148 euroa ja 760 tunnin (4 h/pv) osalta enintään 197 euroa.

Uudessakaupungissa toimintamaksut ovat 1.8.2026 alkaen seuraavat:

- enintään 3 tuntia/pv: 148 €/kk
- yli 3 tuntia/pv: 197 €/kk

Maksut sidotaan indeksiin 1.8.2027 alkaen (perusopetuslaki 48 g §). Jatkossa kuukausimaksujen enimmäismäärät tarkistetaan kuntien peruspalveluiden hintaindeksin muutoksen mukaisesti. Indeksitarkistukset tehdään joka toinen vuosi.

Jos lapsi on iltapäivätoiminnassa enintään 10 päivää kuukaudessa, peritään vain puolet maksusta. Tätä sovelletaan tilanteissa, joissa vanhemmat ovat esimerkiksi vuorotyössä tai opiskelemassa.

Toimintamaksun alentaminen

Jos lapsi on sairautensa vuoksi jonain kuukautena poissa yli 10 toimintapäivää, peritään vain puolet maksusta.

Jos lapsi on sairautensa vuoksi poissa iltapäivätoiminnasta koko kalenterikuukauden, ei maksua peritä lainkaan.

Jos lapsi ei muusta syystä osallistu toimintaan koko kalenterikuukautena, peritään puolet maksusta.

Maksuhuojennus ja maksuvapautus

Perusopetuslain 48 §:n mukaan iltapäivätoiminnan maksu on jätettävä perimättä tai sitä on alennettava, jos huoltajan elatusvelvollisuus, toimeentuloedellytykset tai huollolliset näkökohdat huomioon ottaen siihen on syytä.

Maksuhuojennuksen (50 %) perusteena käytetään varhaiskasvatuksen voimassa olevia asiakasmaksujen tulorajoja.

Perusopetuksen iltapäivätoiminnan asiakasmaksun huojentamisesta määrättäessä tuloina otetaan huomioon samassa taloudessa elävän lapsen, vanhemman tai muun huoltajan sekä tämän puolison tai avioliitonomaisissa olosuhteissa elävän henkilön veronalaiset ansio- ja pääomatulot sekä verosta vapaat tulot. Joustava ja osittainen hoitoraha otetaan myös tuloina huomioon.

Tuloina ei oteta huomioon: lasten kotihoidon tukea, lapsilisää, vammaisetuuksista annetun lain mukaista etuutta kansaneläkelain mukaista lapsikorotusta, asumistukea, tapaturmavakuutuksen perusteella suoritettavia sairaanhoito- ja tutkimuskuluja, sotilasavustusta, rintamalisää, opintorahaa, aikuiskoulutustukea, opintotuen asumislisää, toimeentulotukena maksettavaa toimintarahaa ja matkakorvausta. Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain mukaista ylläpitokorvausta, opintojen johdosta suoritettavia apurahoja ja muita vastaavia avustuksia eikä perhehoidon kustannusten korvauksia. Tulojen vähennyksenä otetaan huomioon suoritettavat elatusavut perheen ulkopuolisille lapsille ja tosiasiallisista perhesuhteista johtuvat muut vastaavat kustannukset sekä syytinki.

Jos kuukausittaiset tulot vaihtelevat, otetaan kuukausitulona huomioon viimeksi kuluneen vuoden keskimääräinen kuukausitulo.

Lapsen tulot otetaan huomioon vain sen lapsen osalta, jolle haetaan asiakasmaksun huojentamista.

Maksuvapautusta voi hakea niiltä kuukausilta, joilta perhe saa toimeentulotukea.

Asiakasmaksun perimättä jättämistä tai sen alentamista on haettava kirjallisesti hakulomakkeella.

Aamu- ja iltapäivätoiminta on perusopetuslain alaista toimintaa, minkä vuoksi tulorekisteriä ei voi käyttää tulojen tarkistamiseen. Hakulomakkeeseen on liitettävä todistukset anomuksessa esitetyistä tuloista (maksuhuojennus) tai toimeentulotukipäätös (maksuvapautus).

Päätöksen tekee sen peruskoulun rehtori, jonka koulussa oppilas on iltapäivätoiminnassa.

Iltapäivätoimintamaksua ei hyvitetä taannehtivasti. Päätös maksun alentamisesta on voimassa enintään kuluvan lukuvuoden loppuun saakka.

Huoltaja on velvollinen ilmoittamaan, mikäli perheen koossa tai tuloissa tapahtuu muutoksia lukuvuoden aikana.

Päätös voidaan tarkistaa, jos esimerkiksi perheen maksukyky on olennaisesti muuttunut tai maksua määrättäessä huomioon otettavat perheen olosuhteet ovat muuttuneet. Jos asiakasmaksun perimättä jättämisestä tai alentamisesta koskeva päätös on perustunut perheen antamiin virheellisiin tulotietoihin, päätös voidaan kumota ja maksuja voidaan periä takautuvasti.

6. Toiminnasta tiedottaminen

Viestinnässä suositaan ensisijaisesti sähköisiä yhteydenpitovälineitä.

Iltapäivätoiminnasta tiedotetaan huoltajille Wilman kautta, Uudenkaupungin kaupungin verkkosivuilla sekä paikallislehdissä.

7. Toimintaan hakeminen ja valintakriteerit

Iltapäivätoimintaan haetaan Wilman kautta sähköisellä lomakkeella.

Mikäli hakijoita iltapäivätoimintaan on enemmän kuin paikkoja, suoritetaan valinta seuraavin perustein (perusteet tärkeysjärjestyksessä)

- 1. luokan oppilaat, joilla ei koulupäivän päätyttyä ole huoltajaa kotona
- 2. luokan oppilaat, joilla ei koulupäivän päätyttyä ole huoltajaa kotona
- 1. luokan oppilaat
- 2. luokan oppilaat

8. Lasten määrä, lapsiryhmän koko ja toiminnan laajuus

Iltapäivätoimintaa järjestetään, jos aloitusryhmään on ilmoittautunut vähintään seitsemän oppilasta. Myös keväällä tulee ryhmäkoon olla vähintään seitsemän oppilasta iltapäivätoiminnan jatkamiseksi.

Yhtä ohjaajaa kohden saa olla samanaikaisesti enintään 13 lasta. Suositus on kahden ohjaajan ryhmä, jolloin ryhmän maksimikoko on 26 lasta.

Ryhmäkokoon vaikuttavat lasten erilaiset kehitykseen ja terveyteen liittyvät tarpeet, iltapäivätoiminnan toimintaympäristö ja lasten päivittäiseen toimintaan osallistumisen tuntimäärät. Mikäli toimintaan osallistuu yksi tai useampi erityisoppilas, tulee tämä mahdollisuuksien mukaan ottaa huomioon esim. ryhmäkoko pienentämällä tai henkilöresurssia lisäämällä.

9. Henkilöstö, rakenne ja ohjaajien kelpoisuus

Iltapäivätoiminnassa tulee olla toiminnan järjestämistapa huomioon ottaen riittävä määrä ammattitaitoisia ohjaajia. Iltapäivätoiminnan ohjaajien kelpoisuusvaatimuksista säädetään asetuksessa opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista 1998/986.

Koulunkäynninohjaajat toimivat koulupäivän päätyttyä iltapäivätoiminnan ohjaajina. Koulunkäynninohjaajan kelpoisuusvaatimuksena on koulunkäynnin ohjaajan tutkinto tai muu tehtävään soveltuva ammatillinen koulutus, esim. lähihoitajan tutkinto.

Koulunkäynninohjaaja on kelpoinen toimimaan aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajana.

10. Ohjaajien rikostaustan selvittäminen

Aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajien rikostausta selvitetään lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä annetun lain 504/2002 mukaisesti.

11. Ohjaajien perehdyttäminen

Ohjaajien perehdyttämisestä huolehtii heidän esihenkilönsä yhdessä vastuuhjaajan kanssa. Iltapäivätoiminnan ohjaamiseen osallistuva henkilöstö perehdytetään pedagogisen toiminnan laatuun, henkilötietojen käsittelyyn, salassapitoon ja vaitiolovelvollisuuteen liittyviin säädöksiin sekä lastensuojelulain velvoitteisiin. Iltapäivätoiminnan ohjaajat voivat osallistua täydennyskoulutukseen, tiedotustilaisuuksiin ja verkostotyöhön. Kaikissa iltapäivätoiminnan toimintapaikoissa käytetään ohjaajien perehdyttämiskansiota, johon on koottu ja päivitetty vuosittain iltapäivätoiminnan kannalta keskeiset asiat.

12. Kuljetusten järjestäminen

Iltapäivätoimintaa järjestettäessä tulee ottaa huomioon, että niillä toimintaan osallistuvilla lapsilla, joilla on oikeus koulumatkaetuun, on mahdollisuus käyttää tätä etuutta (Perusopetuslaki 48 b §).

Kunnalla ei ole velvollisuutta erikseen järjestää koulukuljetusta iltapäivätoiminnasta. Kunnan on kuitenkin kuljetusten suunnittelussa syytä huomioida asia (Hallituksen esitys/2003, Opetushallituksen kuljetusopas 2021:1)

13. Välipalan järjestäminen

Iltapäivätoimintaan osallistuvalla lapsella on tarjottava välipala. Uudessakaupungissa välipala tarjotaan klo 13.30–14.00.

14. Turvallisuus ja pelastussuunnitelma

Iltapäivätoimintaan osallistuvilla lapsilla on oikeus turvalliseen toimintaympäristöön. Iltapäivätoiminnassa huolehditaan toimintaympäristön turvallisuudesta ja siitä, että lapset eivät joudu kiusaamisen, häirinnän tai väkivallan kohteiksi.

Iltapäivätoimintaa järjestetään Lokalahden, Kalannin, Hakametsän ja Saarniston koulun sekä Wintterin koulun tiloissa. Kouluissa on voimassa olevat turvallisuus- ja pelastussuunnitelmat.

15. Toiminnan seuranta ja arviointi

Lukuvuoden alussa esihenkilö suunnittelee vastuuhjaajan ja iltapäivätoiminnan ohjaajien kanssa iltapäivätoiminnan järjestämistä. Esihenkilö seuraa ja arvioi iltapäivätoiminnan toteuttamista yhteistyössä vastuuhjaajan kanssa. Koulut kirjaavat vuosittaiseen toimintasuunnitelmaansa iltapäivätoimintaan käytettävät tilat, yhteistyön koulun henkilöstön ja iltapäivätoiminnan kesken sekä poikkeukselliset toimintapäivät.

Toimintaa arvioidaan lisäksi asiakaspalautteen ja huoltajille, toimintaan osallistuville lapsille ja iltapäivätoiminnan henkilöstölle tehtävien kyselyjen perusteella. Arvioinnin keskeiset tulokset julkistetaan osallistuvien lasten vanhemmille, henkilöstölle ja opetus-

ja kasvatuslautakunnalle. Tulokset julkaistaan myös kasvun ja oppimisen palvelujen verkkosivuilla.

16. Yhteistyö ja tiedonkulku

Iltapäivätoiminnan ohjaajien ja lasten opettajien sekä koulun muun henkilöstön välisellä yhteistyöllä luodaan rakenteet toimivalle ja säännölliselle yhteistyölle sekä yhteiselle toimintakulttuurille. Opettajat informoivat iltapäiväryhmien ohjaajia mahdollisista muutoksista, jotka vaikuttavat iltapäivätoiminnan aloitusaikoihin esim. opintoretkestä ja tuntien päättymisajankohtien muutoksista. Iltapäivätoiminnasta tiedotetaan huoltajia kirjallisesti joko Wilman kautta tai paperisilla tiedotteilla. Päivittäin yhteistyötä voidaan tehdä huoltajien kanssa puhelimitse.

Koulun opetushenkilöstö, iltapäivätoiminnan henkilöstö ja koulun oppilashuolto toimivat keskenään luontevassa vuorovaikutuksessa. Huolen herättyä ollaan mahdollisimman varhain yhteydessä kotiin ja tarvittaessa kouluun ja/tai muihin yhteistyötahoihin.

Yhteistyössä huomioidaan salassapitoasiat. Oppilasta koskevien salassa pidettävien tietojen luovuttaminen iltapäivätoiminnan henkilöstölle edellyttää huoltajan antamaa yksilöityä tiedonsiirtolupaa. Salassa pidettäviä tietoja ovat erityisen tuen päätökset, diagnoosit, oppilaan kotiasiat ja muut asiat, jotka eivät ole opetuksen tai iltapäivätoiminnan järjestämisen kannalta välttämättömiä. Iltapäivätoiminnan ohjaajat voivat osallistua yksilölliseen moniammatilliseen oppilashuoltoryhmään huoltajan luvalla. Jos huoltaja ei ole antanut yksilöityä lupaa yhteistyölle, voi oppilashuoltohenkilöstö antaa nimetöntä yleisluontoista konsultaatiota iltapäivätoiminnan ohjaajille.

17. Markkinointi ja sponsorointi

Iltapäivätoiminnassa ei saa jakaa, pitää esillä tai saatavilla mainoksia, esitteitä tai muuta mainosmateriaalia eikä erityistä maailmankatsomuksellista tai tunnustuksellista materiaalia.